

Skog Alnarp

Bok för kontinuitet och klimat

Bok passar bra för kontinuerligt skogsbruk, frågan är bara vilken metod som är lämpligast. Nya försök kommer att ge vägledning.

Det finns en hel del som talar för boken. Ädellövskog har höga ekologiska värden och det är uppskattade skogar för rekreation och friluftsliv.

Ur produktionssynpunkt lämpar sig boken för kvalitets-timmer, även om efterfrågan på marknaden varit svag under ett antal år. De klenare dimensionerna går till pappersmassa.

Dessutom kan boken vara ett alternativt trädslag inför utmaningarna med ett förändrat klimat.

ATT anlägga ny bokskog kan ofta kosta över 50 000 kronor per hektar, inklusive stängsel för att undvika bete. Därför är det bäst att ta hand om den bokskog som redan finns och förnya den genom naturlig förnygring.

– Då finns det lite olika vägval. För att få reda på vilket som fungerar bäst anlägger vi flera jämförande försök. Hittills har vi fyra platser klara, men vill gärna bredda

Mikolaj Lula

försöken ytterligare.

– Markägare som har lämplig bokskog att förnygra får gärna kontakta oss, säger Mikolaj Lula, forskare på den skogliga institutionen i Alnarp.

VARJE försöksyta är på knappt ett hektar. De metoder som testas är;

✓ Måldiameterhuggning.

Träd med en diameter över 50 centimeter avverkas, liksom stammar av dålig kvalitet.

Dessutom lämnas ett antal evighetesträd, eller naturvårdsträd. Totalt avverkas ungefär en fjärdedel av grundytan.

✓ Konventionell gallring. En vanlig gallring där ungefär en fjärdedel av grundytan tas bort. Målet är att gynna bokar av bra kvalitet. Ungefär 20 träd per hektar sparas som evighetsträd. Jämfört med måldiameterhuggning blir uttaget jämnare fördelat genom beståndet.

✓ Luckhuggning. I beståndet huggs luckor med en diameter på ungefär 20 meter.

Målet är att släppa in lagom mycket ljus för att stimulera nya bokträd, men inte så mycket ljus att bokplantorna drabbas av konkurrerande markvegetation. Regelbundet huggs nya luckor och mellan dessa vårdas beståndet genom gallring.

✓ En fjärde referensyta lämnas helt orörd.

Mycket talar för naturlig förnygring av bok, men kunskaperna är begränsade.

NÄR Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap etablerades för 35 år sedan var luckhuggningen en av de metoder man kom att arbeta med. En fördel är att man är mindre beroende av markberedning och ollonår.

Det är en mer lågintensiv metod, jämfört med att arbeta med frötröställningar och markberedning inför ett ollonår.

Luckorna är en långsamare utglesning och de är inte större än att gräs och fältvegetation kan hållas i schack.

– Bokskog har varit en del i vår forskning under alla åren. Några av de viktigare milstolparna har varit anläggningen av Snogeholms landskapslaboratorium, ett större ädellövprogram samt en lång mätserie av bokollonår och förnygringsresultat.

– Intresset för kontinuerligt skogsbruk och utmaningar genom ett förändrat klimat

bidrar till ett förnyat fokus på bokskogens möjligheter, säger Mikolaj Lula.

De nya försöken är i grunden en fortsättning på ett försök som anlades år 2007 i närheten av Röstånga, där sex ytor om vardera 0,9 hektar är färdiga att mätas in och utvärderas. Till det här kommer ytterligare försök som är på väg att anläggas.

Dessutom är institutionen på väg att anställa en doktorand som ska arbeta med förnygring och röjning av bok. Den nya tjänsten finansieras i huvudsak av stiftelsen Seydlitz MP.

